

Проект від 10.03.2021

Міністерство охорони здоров'я України
Українська медична стоматологічна академія

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Ректор Української медичної
стоматологічної академії

Професор _____ В. М. Ждан
«__» _____ 20__ р.

**Освітньо-наукова програма підготовки
докторів філософії**

за спеціальністю 221 – Стоматологія

Полтава, 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ.....	4
ВСТУП	5
1. ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ	6
2. РОЗПОДІЛ ЗМІСТУ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ	6
3. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	7
4. АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧА ТРЕТЬОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	8
5. ТЕМАТИКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	8
6. Профіль освітньо-наукової програми (ОНП) підготовки докторів філософії в Українській медичній стоматологічній академії	9
за спеціальністю 221 – Стоматологія	9
7. Перелік компонент освітньо-наукової програми (КОП) та їх логічна послідовність	15
8. Структура навчального плану та зміст компонентів ОНП	16
9. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми.....	18
10. Програмні результати навчання за ОНП	18
11. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми.....	20
12. Матриця відповідності програмних результатів навчання компонентам освітньо-наукової програми.....	21

ПЕРЕДМОВА

1. **Розроблено** проектною групою Української медичної стоматологічної академії, внесено зміни та доповнення авторською групою Української медичної стоматологічної академії.

Ухвалено Вченою радою Вищого державного навчального закладу України «Української медичної стоматологічної академії» (протокол № 9 від «26» травня 2016 р. зі змінами та доповненнями, внесеними Вченою радою Української медичної стоматологічної академії «26» грудня 2018 р., протокол № 4, «10» березня 2021 р., протокол № 7).

3. **Введено** вперше.

4. **Проектна група:** д.мед.н., професор, завідувачка кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології І. М. Ткаченко; д.мед.н., професор, завідувачка кафедри терапевтичної стоматології Т.О. Петрушанко; д.мед.н., професор, завідувач кафедри пропедевтики хірургічної стоматології В. М. Новіков.

5. **Авторська група:** д.мед.н., професор, завідувачка кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології І. М. Ткаченко; д.мед.н., професор, завідувачка кафедри терапевтичної стоматології Т.О. Петрушанко; д.мед.н., професор, завідувач кафедри пропедевтики хірургічної стоматології В. М. Новіков; аспірант (очної (вечірньої) форми навчання) кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології М. Ю. Васько; д.мед.н., професор, головний лікар комунальної установи «Полтавський обласний центр стоматології – стоматологічна клінічна поліклініка» Полтавської обласної ради (представник роботодавців) П. М. Скрипников

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

ОНП відповідає концепції освітньої діяльності Української медичної стоматологічної академії за спеціальністю 221 – Стоматологія на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, заявленій під час її ліцензування, вимогам внутрішньої системи забезпечення якості освіти; участі стейкхолдерів у її розробці.

Випускаюча кафедра	Дата обговорення, № протоколу засідання кафедри до 10.03.2021
Кафедра дитячої терапевтичної стоматології з профілактикою стоматологічних захворювань	
Кафедра ортопедичної стоматології з імплантологією	
Кафедра пропедевтики хірургічної стоматології	
Кафедра терапевтичної стоматології	
Кафедра хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії з пластичною та реконструктивною хірургією голови та шиї	
Кафедра дитячої стоматології	
Кафедра післядипломної освіти лікарів стоматологів-ортопедів	
Кафедра післядипломної освіти лікарів-ортодонтів	
Кафедра післядипломної освіти лікарів-стоматологів	
Кафедра дитячої хірургічної стоматології	
Кафедра ортодонтії	
Кафедра пропедевтики ортопедичної стоматології	
Кафедра пропедевтики терапевтичної стоматології	

ОНП відповідає вимогам Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про ліцензування видів господарської діяльності», Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (у редакції від 04.05.2020 року), листів Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 № 9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм», від 09.07.2018 р. № 9-434 «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення», рекомендаціям Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо її форми, норм за показниками валідності.

Завідувач аспірантурою наукового відділу	ПІБ
_____	к.пед. н. Г. Ю. Мороховець

До ОНП надані рецензії:

- ...

- ---

ОНП враховує потреби фахівців у галузі охорони здоров'я, відповідає галузі знань 22 – Охорона здоров'я, має особливі та унікальні змістові характеристики, не має повторів у змісті. Ефективне провадження освітньої діяльності за ОНП гарантоване відповідністю кадрового та матеріально-технічного, методичного забезпечення, має логічно-послідовні зв'язки із освітньо-професійною програмою з відповідної спеціальності та з освітньо-науковими програмами підготовки докторів філософії за спеціальностями 222 – Медицина та 091 – Біологія, що затверджено на засіданні Вченої ради Української медичної стоматологічної академії
 протокол № _____ від «_____» _____ 20__ р.

Учений секретар, доцент _____

В.Л. Філатова

ВСТУП

Освітньо-наукова програма (ОНП) підготовки фахівців третього рівня вищої освіти за спеціальністю 221 – Стоматологія визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть почати навчання за ОНП, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен володіти здобувач наукового ступеня *доктора філософії*.

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти відповідає 8 рівню Національної рамки кваліфікацій, Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя та третьому циклу Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти і передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі.

Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою, зокрема під час перебування у творчій відпустці, за умови успішного виконання освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Нормативний строк підготовки доктора філософії за спеціальністю 221 – Стоматологія в аспірантурі становить чотири роки.

Строк виконання здобувачем освітньо-наукової програми може бути скорочено відповідно до локально-правових актів Української медичної стоматологічної академії: Положення «Про підготовку здобувачів освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в Українській медичній стоматологічній академії», Положення «Про порядок формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами освіти Української медичної стоматологічної академії».

1. ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ

ОНП використовується в УМСА при підготовці фахівців третього рівня вищої освіти **доктора філософії** за спеціальністю 221 – Стоматологія з узагальненим об'єктом діяльності – фізіології, патології, профілактики і лікування захворювань порожнини рота, щелепно-лицевої ділянки і суміжних ділянок:

- вивчення етіології, патогенезу та поширення основних стоматологічних захворювань у взаємозв'язку із загальним станом організму;
- розроблення й удосконалення методів діагностики основних стоматологічних захворювань;
- експериментальне та клінічне розроблення методів лікування основних стоматологічних захворювань і впровадження їх у клінічну практику;
- розроблення методів профілактики основних стоматологічних захворювань;
- дослідження, пов'язані з науковим обґрунтуванням індеферентності стоматологічних матеріалів.

Доктор філософії за спеціальністю 221 – **Стоматологія** підготовлений до роботи в галузі економіки за Класифікатором професій ДК 003:2010, затвердженого Наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 за № 327 (зі змінами, внесеними 18.08.2020):

- 22** **Професіонали в галузі наук про життя та медичних наук**
- 2222 Професіонали в галузі стоматології
- 2222.1 Наукові співробітники (стоматологія)
- 2222.2 Стоматологи
- 23** **Викладачі**
- 231 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів
- 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів
- 2310.1 Професори та доценти
- 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів

2. РОЗПОДІЛ ЗМІСТУ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

2.1 Освітньо-наукова програма передбачає такі цикли дисциплін:

- загальнонаукової підготовки, що забезпечує третій освітній рівень;
- мовної підготовки;
- набуття універсальних навичок дослідника;
- професійної та практичної підготовки, що забезпечує необхідний освітньо-науковий рівень.

2.2 Розподіл змісту освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за циклами подано у таблиці:

Таблиця – Розподіл змісту освітньо-наукової програми

№ з/п	Цикл підготовки	Навчальний час за циклами: академічні години (кредити)
	Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями	120 (4)
	Іноземна мова (здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів наукової роботи іноземною мовою)	210 (7)
	Професійної та практичної підготовки	450 (15)

	Набуття універсальних навичок дослідника	210 (7)
	Теоретичні та експериментальні дослідження за темою дисертації	
	Загалом	990 (33)

3. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

У таблиці наведений перелік навчальних дисциплін, визначені блоки змістовних модулів, що входять до кожної із них, встановлена кількість навчальних годин/кредитів їх вивчення.

Цикл професійної та практичної підготовки, крім обов'язкових дисциплін, містить дисципліни вільного вибору, які аспірант вибирає, виходячи із напрямку наукового дослідження.

Таблиця – Перелік навчальних дисциплін

Назва навчальної дисципліни	Блоки змістових модулів	Кількість навчальних годин (кредитів)
Всього		990 (33)
I. Цикл загальних дисциплін		
Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями	Історія та філософія науки (нормативна)	120 (4)
	Теорія пізнання і медицина (за вибором)	
	Біоетика (нормативна)	
	Біоінформатика (нормативна)	
	Психологія спілкування (за вибором)	
Іноземна мова (здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів наукової роботи іноземною мовою)	Педагогіка та психологія вищої освіти (за вибором)	210 (7)
	Англійська мова (прогресивний рівень) (нормативна)	
	Курс англійської мови наукового спілкування (за вибором)	
Набуття універсальних навичок дослідника	Курс німецької мови наукового спілкування (за вибором)	210 (7)
	Методологія наукового та патентного пошуку (нормативна)	
	Медична статистика (нормативна)	
	Молекулярна біологія (за вибором)	
	Клінічна імунологія (за вибором)	
	Сучасна стоматологія (нормативна)	450 (15)
	Терапевтична стоматологія (за вибором)	
	Хірургічна стоматологія, у тому числі дитяча (за вибором)	
	Ортопедична стоматологія (за вибором)	

	вибором) Ортодонтія (за вибором) Дитяча стоматологія (за вибором)	
--	---	--

4. АТЕСТАЦІЯ ЗДОБУВАЧА ТРЕТЬОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Здобувач ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої вченої ради.

Дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії (або наукові доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях), а також відгуки опонентів оприлюднюються на офіційних веб-сайтах відповідних закладів вищої освіти (наукових установ) відповідно до законодавства.

5. ТЕМАТИКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

- Розробка нових підходів до діагностики, лікування та профілактики стоматологічних захворювань у пацієнтів із порушеннями опорно-рухового апарату.
- Механізми впливу хвороботворних факторів на стоматологічний статус осіб ізсоматичною патологією, шляхи їх корекції та блокування.
- Обґрунтування методів профілактики та лікування пацієнтів із зубо-щелепними аномаліями в залежності від їх конституціонального типу та фізичного розвитку.
- Алгоритм хірургічного та консервативного лікування хворих, що мають косметичні дефекти тканин щелепно-лицевої ділянки, інволюційний птоз шкіри обличчя та шиї, больові синдроми обличчя та профілактики утворення патологічних рубцевозмінених тканин.
- Застосування матеріалів наповнених наночастками в стоматології.
- Відновлення стоматологічного здоров'я у пацієнтів з основними стоматологічними захворюваннями та їх реабілітація.
- Інтегративно-диференційоване обґрунтування вибору оптимальних методик оперативних втручань та обсягу лікувальних заходів при хірургічній патології щелепно-лицевої ділянки.
- Вплив стоматологічних конструкцій й матеріалів на протезне поле та адаптаційні властивості організму.
- Вивчення етіології, патогенезу та поширення основних стоматологічних захворювань у взаємозв'язку із загальним станом організму.
- Розроблення й удосконалення методів діагностики основних стоматологічних захворювань.
- Експериментальне та клінічне розроблення методів лікування основних стоматологічних захворювань і впровадження їх у клінічну практику.
- Розроблення методів профілактики основних стоматологічних захворювань.
- Дослідження, пов'язані з науковим обґрунтуванням індиферентності стоматологічних матеріалів

6. Профіль освітньо-наукової програми (ОНП) підготовки докторів філософії в Українській медичній стоматологічній академії за спеціальністю 221 – Стоматологія

Основні відомості про ОНП	
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації	Третій (освітньо-науковий)
Мова навчання та оцінювання	Українська
Обсяг ОНП	33 кредити ЄКТС
Тип програми	освітньо-наукова
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу, відповідального за підготовку за ОНП	Українська медична стоматологічна академія, науковий відділ
Форма навчання	Очна (денна та вечірня), заочна
Термін дії ОНП	З 2016 року і до заміни новою
Внесення змін	17 жовтня 2018 р., 10 березня 2021 р.
Вимоги до вступу	Здобутий ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) з відповідної спеціальності. Для вступників до аспірантури за спеціальністю 221 – Стоматологія, які у процесі виконання власного наукового дослідження займатимуться лікувально-діагностичною діяльністю, – копія сертифіката лікаря спеціаліста з відповідної спеціальності та сертифіката лікаря-спеціаліста після навчання на циклах спеціалізації.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Підготовка іноземних громадян та осіб без громадянства в аспірантурі здійснюється за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб (на умовах контракту). Прийом на навчання до аспірантури іноземців та осіб без громадянства здійснюється згідно із Законами України «Про вищу освіту», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про закордонних українців», «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», Указом Президента України від 03 червня 1994 року № 271 «Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва областей України з суміжними областями Республіки Білорусь і адміністративно-територіальними одиницями Республіки Молдова», постановою Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2013 року № 684 «Деякі питання набору для навчання іноземців та осіб без громадянства», наказом Міністерства освіти і науки України від 01 листопада 2013 року № 1541 «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 листопада 2013 року за № 2004/24536. Зарахування іноземців та осіб без громадянства до аспірантури за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб проводиться протягом року. Прийом на навчання іноземців та осіб без громадянства відбувається за результатами співбесіди зі спеціальності.
Система оцінювання	Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою <i>При цьому, кількість балів:</i> 1-34 відповідає оцінці «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням дисципліни; 35-59 відповідає оцінці «незадовільно» з можливістю повторного складання; 60-64 відповідає оцінці «задовільно» («достатньо»); 65-74 відповідає оцінці «задовільно»; 75 - 84 відповідає оцінці «добре»; 85 - 89 відповідає оцінці «добре» («дуже добре»); 90 - 100 відповідає оцінці «відмінно».

	Шкала відповідності:		
	За 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	90 – 100	5	відмінно
	85 – 89	4	добре
	75 – 84		
	65 – 74	3	задовільно
	60 – 64		
	35 – 59	2	не задовільно
1 – 34			
Національна кредитна мобільність	Здобувачам вищої освіти ступеня доктора філософії можуть перезараховуватися кредити по вибіркових дисциплінах, що прослухані у ЗВО-партнерах, у рамках програм академічної мобільності, що узгоджено із Положенням «Про порядок формування індивідуальних освітніх Траєкторій здобувачами освіти Української медичної стоматологічної академії».		
Міжнародна кредитна мобільність	Зарахування кредитів, прослуханих у іноземних закладах вищої освіти чи наукових установах відповідно Положення «Про порядок реалізації права на академічну мобільність в Українській медичній стоматологічній академії». Продовжують діяти договори між Українською медичною стоматологічною академією та Університетом Поля Сабатьє (м. Тулуза, Франція), Університетом Аристотеля (м. Солоніки, Греція), Університетом Сантьяго-де-Компастела (Іспанія) про академічну мобільність аспірантів та науково-педагогічних працівників у рамках проекту Erasmus +.		
Додаткове регулювання	Спеціальність входить до переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання		
Акредитація ОНП	Сертифікат № 77 від 26.12.2019 р., рішення від 23.12.2019 р., Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти		
Мета ОНП			
Підготовка фахівця, здатного розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики			
Характеристика ОНП			
Галузь знань	22 – Охорона здоров'я		
Особливості ОНП	ОНП передбачає виконання освітньої складової підготовки, проведення власного наукового дослідження. Здобувачі проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі. Ціллю навчання є підготовка професіонала, який здатен виконувати лікарську діяльність, що повністю узгоджується зі спеціальністю «Медицина». Ця ціль узгоджена з місією, візією, стратегією (https://www.umsa.edu.ua/misiya-viziya-ta-klyuchovi-cinnosti). ОНП, враховуючи потреб здобувачів, які навчаються без відриву від виробництва та з відривом – аспіранти очної (вечірньої) форми навчання зобов'язані відвідати не менше, як 50 % від загального обсягу аудиторних занять, аспіранти заочної форми навчання – не менше 20 %. Унікальність ОНП полягає у тому, що здобувачі можуть поєднувати наукову роботу з практичною діяльністю, у лікувальних закладах, чи з науково-педагогічною у ЗВО. Особливістю ОНП 221 – Стоматологія є те, що вона адаптована до підготовки фахівців галузі 22 – Охорона здоров'я, передбачає гармонійну інтеграцію навчальної роботи з науковим дослідженням, лікарською діяльністю. Крім цього, вивчення даних дисциплін передбачене на востанньому-третьому році навчання, коли проводиться статистична обробка результатів дослідження, оформляються результати патентно-ліцензійної роботи у вигляді патентів, інформаційних листів,		

	нововведень.
Академічні права	Доктори філософії мають право продовжувати навчання на науковому рівні вищої освіти, що відповідає восьмому рівню Національної рамки кваліфікацій, у медичних закладах вищої освіти, а також у медичних науково-дослідницьких установах відповідно до чинного законодавства.
Професійні права	Доктори філософії, які раніше отримали кваліфікацію лікаря-спеціаліста, можуть здійснювати професійну роботу і займати відповідну лікарську посаду згідно чинного законодавства. Доктори філософії, які раніше не отримали кваліфікацію лікаря-спеціаліста, після проходження інтернатури та / або спеціалізації можуть здійснювати професійну роботу і займати відповідну лікарську посаду згідно чинного законодавства. Доктори філософії, мають право професійно здійснювати наукову, науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти, науково-дослідницьких установах згідно чинного законодавства.
Програмні результати навчання	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1 - спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; ЗК2 - започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; ЗК3 - критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей; ЗК4 - вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому; ЗК5 - використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях; ЗК6 - демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності, академічна та професійна доброчесність, послідовна відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності; ЗК7 - здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК1 - В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати: - специфіку лексичних засобів вираження змісту текстів з фаху, на багатозначність службових і загальнонаукових слів, на механізм слово творення, на явище синонімії і омонімії, на вживання фразеологічних словосполук, слів і словосполучень, фразеологізмів, властивих усному мовленню в ситуаціях ділового спілкування, на знання і правильне читання скорочень, абрєвіатур, формул, символів тощо; - типові для наукового стилю складні синтаксичні конструкції, звороти з неособовими дієслівними формами, пасивні конструкції, багатоелементні означення, усічені граматичні конструкції, емпатичні та інверсійні структури; - про особливості мови і стилю, теорії і практики перекладу науково-технічної літератури: поняття перекладу, еквівалент і аналог, перекладацькі трансформації, компенсації втрат при перекладі, контекстуальні заміни, багатозначність слів, збіг та розбіжності значень інтернаціональних слів тощо. вміти: - застосовувати прийоми оглядового, ознайомчого і вивчаючого читання на матеріалах оригінальної наукової інформації з фаху. - вести наукові дискусії та спілкуватися на рівні професійної / побутової тематики та ситуацій, пов'язаних із перебуванням у закордонному відрядженні; - сприймати і розуміти монологічні та діалогічні висловлювання носіїв мови в межах професійної та побутово-ситуативної тематики на рівні 85—90% інформації при темпі її подання 120—150 слів на хвилину; - складати іноземною мовою анотації та реферати до наукових статей, матеріалів дослідження тощо. - написати доповідь, повідомлень, приватні чи ділові листи, інші основні види документації (заяви на участь у конференції, складання стислого автобіографічного нарису тощо). ФК2 - в результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати: - основні історичні етапи становлення науково-пізнавальної діяльності людства; - центральні напрями і основні поняття філософії та методології науки; вміти: - аналізувати особливості основних проблем центральних напрямів філософії та методології науки; - характеризувати історико-філософський контекст основних методологічних проєктів; - визначити потенціал філософії та методології науки як міждисциплінарної галузі. ФК3 - У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен: знати: закони, принципи і правила регулювання професійної поведінки медичних працівників та дослідників, що приймають безпечі використання нових медичних технологій та запобігають нанесенню шкоди людині, її потомству, усьому людству і біосфері у

цілому; вмiти: - проявляти повагу до життя та гiдносi здорової i хворої людини, iнтереси яких завжди повиннi оцiнюватися вище вiд iнтересiв науки або суспiльства; - iдентифiкувати та аналізувати конфлiктнi ситуацiї, що виникають на стику медицини, бiологiї, фiлософiї та юриспруденцiї, а й визначати конкретнi шляхи їх розв'язання; - користуватися новими етичними принципами (тобто нооетикою), для запобiгання глобальної екологiчної кризи, за суттю ноосферної кризи, яка може прийняти катастрофiчний та необоротний характер. ФК 4 - У результатi вивчення навчальної дисциплiни здобувач повинен знати: основнi концепцiї аналізу бiологiчних текстiв, основнi концепцiї вiдтворення i аналізу просторової органiзацiї бiомолекул, основи органiзацiї цiлих геномiв та методи їх порiвняльного аналізу. Вмiти: аналізувати та порiвнювати бiологiчнi тексти, працювати з банками даних бiологiчних послiдовностей i просторових структур, здiйснювати парне та множинне вирiвнювання послiдовностей, проводити фiлогенетичний аналіз, працювати зi спеціальними програмними комплексами, вмiти цiлiсно i системно мислити. ФК5 - В результатi вивчення навчальної дисциплiни здобувач повинен знати: - мiжнародну систему правової охорони iнтелектуальної власностi; - систему прав iнтелектуальної власностi; - документи, якi засвiдчують авторство i (або) право власностi; - права iнтелектуальної власностi, якi витiкають з документа, що засвiдчує авторство i (або) право власностi; - обмеження майнових прав iнтелектуальної власностi; - об'єкти i суб'єкти права iнтелектуальної власностi; - структуру рiзноманiтних документiв iнтелектуальної власностi; - методи експериментальних дослiджень; - поняття та класифiкацiю наукових дослiджень; - поняття та принципи наукової методологiї; - поняття, методологiю, фундаментальнi принципи, основнi термини доказової медицини, об'єктивнi причини формування принципу доказовостi в галузi охорони здоров'я; - основнi види клiнiчних дослiджень; - мiжнароднi стилi цитування та посилання в наукових роботах. вмiти: - виявляти об'єкти i суб'єкти права iнтелектуальної власностi; - визначати обмеження майнових прав iнтелектуальної власностi; - проводити системний аналіз документiв, якi засвiдчують авторство або право власностi, а також якi регулюють вiдносини, пов'язанi з об'єктами права iнтелектуальної власностi, що створенi у зв'язку з виконанням службового завдання; - володiти методикою пошуку патентної iнформацiї та систематизацiєю результатiв пошуку; - володiти засобами наукової комунiкацiї; - володiти технологiями викладу результатiв наукового дослiдження; - володiти iнструментами наукового пошуку; - умiти працювати з базами Google Scholar, PubMed, програмами i системами ORCID, Mendeley; - умiти знаходити та обраховувати iндекси цитувань наукових публiкацiї; - володiти технологiями пiдготовки матерiалiв до публiкацiї та пошуком журналiв у мiжнародних базах даних. ФК6 - В результатi вивчення навчальної дисциплiни здобувач повинен знати: iндивiдуально-психологiчнi вiдмiнностi особистостi за їхнiми проявами у дiяльностi та спiлкуванні. вмiти: Трактувати визначення спiлкування, дiяльностi, суспiльних вiдносин. Диференцiювати когнiтивний, афективний, контактний аспекти спiлкування Аналізувати засоби спiлкування Диференцiювати поняття мiжособистiсне спiлкування, рольове спiлкування, соціальна позицiя, соціальний статус, ритуальне спiлкування, iмперативне спiлкування. Трактувати функцiї спiлкування Пояснювати значення спiлкування як людської потреби: афiляцiя, соціальна пiдтримка, самотнiсть, емоцiйна iзоляцiя, атракцiя. Пояснювати зворотний зв'язок при спiлкуванні. Визначати види спiлкування та його функцiї Вирiзняти поняття контакт, просторовий контакт, контакт зацiкавленостi. ФК7 - В результатi вивчення навчальної дисциплiни здобувач повинен знати: - етичнi принципи та визначенi законом правила, якими мають керуватися учасники освiтнього процесу пiд час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) дiяльностi; - норми законодавства про авторське право; - види порушень академiчної доброчесностi; - сутнiсть академiчної вiдповiдальностi; вмiти: - створювати посилання на джерела iнформацiї у разi використання iдей, тверджень, вiдомостей; - використовувати технiчнi засоби для перевiрки текстових документiв на наявнiсть неправомiрних запозичень; - оформляти документи, що засвiдчують авторство наукової публiкацiї (експертнi заклучення, авторськi довідки, авторськi договори, iнформованi згоди). ФК8 - В результатi вивчення навчальної дисциплiни здобувач повинен знати: - теоретичнi основи статистичного спостереження як способу формування iнформацiйної бази для дослiдження та прийняття рiшень; - визначення бiостатистики як навчальної дисциплiни та її ролi в системi доказової медицини; - методичнi пiдходи до узагальнення та оброблення статистичних даних. вмiти: - аналізувати та застосовувати статистичнi показники та параметри статистичних сукупностей; - здiйснювати оброблення первинних даних з метою одержання

	<p>узагальнюючих показників, рядів розподілу, відносних, середніх величин, показників варіації тощо; - формувати статистичні гіпотези та обирати адекватні методи їх перевірки; - оцінювати та описувати результати статистичних досліджень з метою формування обґрунтованих висновків. ФК9 - В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен знати: - фактори природженого та набутого імунітету, - зміни показників імунного статусу з урахуванням віку хворого, стану здоров'я та пори року, - особливості розвитку противірусного, протибактеріального, противірусного імунного захисту, - етіологічні та патогенетичні фактори вроджених та набутих імунодефіцитних станів, аутоімунної патології, - особливості формування алергічних та атопічних станів, - основні методи імунологічного дослідження для визначення кількісних та якісних показників імунітету, - принципи інтерпретації даних лейкограми та імунограми, імуноферментного аналізу, імуноблотінгу, ПЛР з урахуванням клінічних даних, стадії імунної відповіді, імунологічного анамнезу, - основні принципи використання імунотерапії та імунопрофілактики, лікування алергологічної патології, - основи чинного законодавства про охорону здоров'я; - основні принципи організації наукового дослідження; - форми і методи статистичного аналізу; - екстраполяції даних, отриманих <i>in vivo</i> і <i>in vitro</i>; - правила оформлення і редагування рукопису до друку; - основні вимоги до оформлення дизайну дослідження, журнальної статті, ілюстративного матеріалу; - принципи складання мультимедіа презентації виступу в формі наукової доповіді і за освітньою програмою (лекція, семінар); - морально-деонтологічні принципи медичного фахівця та принципи фахової субординації. вміти: - проводити опитування та лабораторне та/або інструментальне обстеження пацієнтів із імунними порушеннями та алергологічною патологією відповідно до скарг пацієнта та історії хвороби, - оцінювати стан функціонування імунної системи за даними лабораторного дослідження, - застосовувати адекватні діагностичні методи у пацієнтів із імунодефіцитними станами та імунозалежними захворюваннями, проводити диференційну діагностику, - виконувати імунологічні методи дослідження, - застосовувати принципи доказової медицини у прийнятті діагностичних та терапевтичних рішень при імунозалежних та алергологічних захворюваннях, - обґрунтовувати використання методів імунокорегуючої терапії, специфічної імунотерапії та імунопрофілактики, - проводити невідкладну допомогу при гострих алергічних станах, - показати основне розуміння етичних принципів та їх застосування у лікуванні пацієнтів, - провести статистичний аналіз, скласти таблиці, графіки, - оформити рукопис статті в друк, - складати бібліографічні списки, - читати, перекладати спеціальну літературу на іноземних мовах, - користуватися базами даних та пошуковими системами</p>
Кадрове забезпечення	<p>Формування достатнього рівня професіоналізму викладача повною мірою забезпечується чинною освітньо-наковою програмою підготовки фахівців третього рівня вищої освіти за спеціальністю 221 – Стоматологія, яка передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження. Оволодіння загальнонауковими компетентностями передбачає вивчення таких дисциплін як біоетика, біоінформатика, педагогіка та психологія вищої освіти, курс академічної доброчесності, методологія наукового та патентного пошуку. Засвоєння основних концепцій, розуміння практичних та теоретичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за спеціальністю передбачає вивчення спец предмету. Тому під час конкурсного добору викладачів, оцінки їх рівня підготовки із різних розділів освітньої програми враховуються рейтингові показники його навчально-методичної і наукової діяльності.</p> <p>Станом на 01.01.2021 року чисельність працівників основної діяльності 1370 осіб, з них:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ 644 науково-педагогічних працівників, з них: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 89 доктор наук; ▪ 429 кандидатів наук; ▪ 82 професорів; ▪ 277 доцентів; ➤ 3 наукових працівники, з них: <ul style="list-style-type: none"> ▪ 1 кандидат наук.
Матеріально-технічне забезпечення, інформаційне та	<p>Академія має на балансі 17 будівель, серед яких – 6 навчальних корпусів (загальна площа – 24243,2 м²), 4 гуртожитки (загальна площа – 23518,5 м²), медичних приладів – 1429, сучасних комп'ютерів – 1357, мультимедійних проекторів – 55.</p>

<p>навчально-методичне забезпечення</p>	<p>З метою якісного проведення навчального, наукового та лікувального процесів, забезпечення належних умов для навчально-виховного процесу з використанням нових форм і методів навчання, досягнень медичної науки і практики охорони здоров'я, навчання студентів стоматологічного факультету і зуботехнічного відділення, лікарів-інтернів, клінічних ординаторів, аспірантів, підготовки магістрів медицини, післядипломної підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації медичних кадрів, надання медичної допомоги населенню та на підставі наказу МОЗ України від 30.06.2010 р. № 126-0, рішення Вченої ради академії від 30 серпня 2010 р. (протокол № 1) та наказу ректора від 23 липня 2010 р. № 151 з 18 квітня 2011 р. розпочата робота «Стоматологічного центру».</p> <p>НДІ генетичних та імунологічних основ розвитку патології та фармакогенетики Української медичної стоматологічної академії пройшов перевірку на відповідність критеріям оцінювання та підтверджує вимірювальні можливості та технічну компетентність при проведенні вимірювань в сфері законодавчо регульованої метрології, до 23.12.2023 року (Свідоцтво про технічну компетентність № 088/20, від 24.12.2020 р.).</p> <p>У складі академії функціонує навчально-науковий Інститут морфології, що має статус структурного підрозділу академії.</p> <p>Продовжує функціонувати міжкафедральна науково-дослідно-навчальна морфологічна лабораторія для забезпечення ефективного виконання науково-дослідних робіт та впровадження результатів наукових досліджень у навчальний процес. Створено Навчально-лабораторний центр.</p> <p>Для підготовки наукових кадрів Українська медична стоматологічна академія отримала бюджетне фінансування:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ докторантура – 420,2 тис. грн.; ✓ аспірантура – 4411,6 тис. грн.; ✓ клінічна ординатура – 65,8 тис. грн.. <p>Укладено договори з компаніями ТОВ «Plagiat» та ТОВ «Антиплагіат» на використання комп'ютерних програм виявлення плагіату.</p> <p>З 2019 року Академія отримала доступ до міжнародних баз даних Scopus та Web of Science, а з 2021 – до ScienceDirect з метою забезпечення інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії.</p> <p>Академією видаються 5 журналів, включених до Переліку наукових фахових видань України. Наукові журнали, що видаються академією, статтям у випусках присвоюють унікальні цифрові ідентифікатори DOI, веб-сайти журналів оновлені відповідно до вимог МОН України. П'ять журналів академії внесено до баз і систем «Google Scholar», «Crossref we use DOIs», DOAJ. Журнал «Світ медицини і біології» внесено на платформу міжнародної наукометричної бази Web of Science з 2017 року, журнал «Проблеми екології та медицини» індексований у списку наукових журналів Index Copernicus (у 2020 році – ICV = 100).</p>
---	--

7. Перелік компонент освітньо-наукової програми (КОП) та їх логічна послідовність

№ з/п КОП	Компоненти ОНП	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Цикл дисциплін оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями			
OK1	Історія та філософія науки	1	Іспит
OK2	Теорія пізнання і біологія (за вибором)	1	Залік
OK3	Біоетика	1	Залік
OK4	Біоінформатика	1	Залік
OK5	Психологія спілкування (за вибором)	1	Залік
OK6	Педагогіка та психологія вищої освіти (за вибором)	1	Залік
Іноземна мова (здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів наукової роботи іноземною мовою)			
OK7	Англійська мова (прогресивний рівень)	1	Залік
OK8	Курс англійської мови наукового спілкування	6	Іспит
OK9	Курс німецької мови наукового спілкування	6	Іспит
Цикл дисциплін набуття універсальних навичок дослідника			
OK10	Методологія наукового та патентного пошуку	3	Залік
OK11	Медична статистика	2	Залік
OK12	Клінічна імунологія (за вибором)	1	Залік
OK13	Клінічна епідеміологія (за вибором)	1	Залік
OK14	Молекулярна біологія (за вибором)		
OK15	Курс академічної доброчесності	1	Іспит
Цикл дисциплін професійної та практичної підготовки			
OK16	Сучасна стоматологія	1	Залік
OK17	Спеціальність (засвоєння основних концепцій, розуміння практичних та теоретичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за спеціальністю, оволодіння термінологією)	14	Іспит
<i>Зокрема дисципліни за вибором:</i>			
	<i>Терапевтична стоматологія</i>	14	Іспит
	<i>Хірургічна стоматологія, у тому числі дитяча</i>	14	Іспит
	<i>Ортопедична стоматологія</i>	14	Іспит
	<i>Ортодонція</i>	14	Іспит
	<i>Дитяча стоматологія</i>	14	Іспит

8. Структура навчального плану та зміст компонентів ОНП

№ за/п	Код КОП	Назва компонента ОНП	Мета та завдання компонента ОНП	Формування компетентностей	
				загальні	фахові
1.	OK1	Історія та філософія науки	спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення	ЗК1	ФК2
2.	OK2	Теорія пізнання і біологія	спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення	ЗК1	ФК2
3.	OK3	Біоетика	здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення	ЗК7	ФК3
4.	OK4	Біоінформатика	спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики	ЗК4	ФК4
5.	OK5	Психологія спілкування (за вибором)	вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому	ЗК4	ФК6
6.	OK6	Педагогіка та психологія вищої освіти (за вибором)	вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому	ЗК4	ФК6
7.	OK7	Англійська мова (прогресивний рівень)	використання академічної іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	ЗК1	ФК1
8.	OK8	Курс англійської мови наукового спілкування	використання академічної іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	ЗК5	ФК1
9.	OK9	Курс німецької мови наукового спілкування	використання академічної іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях	ЗК5	ФК1
10.	OK10	Методологія наукового та патентного	спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері	ЗК6 ЗК7	ФК5

		пошуку	професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики	ЗК2 ЗК4	
11.	OK11	Медична статистика	спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики	ЗК2 ЗК6	ФК8
12.	OK12	Клінічна імунологія (за вибором)	спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики	ЗК1 ЗК6	ФК9
13.	OK13	Молекулярна біологія	спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики	ЗК1 ЗК6	ФК9
14.	OK14	Клінічна епідеміологія (за вибором)	спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики	ЗК1 ЗК6	ФК9
15.	OK15	Курс академічної доброчесності	реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності;	ЗК2	ФК7
16.	OK16	Сучасна стоматологія	спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики;	ЗК1 ЗК2 ЗК3 ЗК4 ЗК5 ЗК6 ЗК7	ФК10 ФК11 ФК12 ФК13 ФК14 ФК15 ФК16 ФК17 ФК18 ФК19 ФК20 ФК21 ФК21 ФК22
17.	OK17	Спецпредмет	спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері	ЗК1 ЗК2	ФК10 ФК11

			професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики; започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей	ЗК3 ЗК4 ЗК5 ЗК6 ЗК7	ФК12 ФК13 ФК14 ФК15 ФК16 ФК17 ФК18 ФК19 ФК20 ФК21 ФК21 ФК22
--	--	--	---	---------------------------------	--

9. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

Програмні компетентності	Компоненти ОНП																
	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17
ЗК1	+					+					+	+	+	+		+	+
ЗК2									+	+					+	+	+
ЗК3																+	+
ЗК4			+	+	+				+								
ЗК5							+	+								+	+
ЗК6									+	+	+	+	+	+		+	+
ЗК7		+							+							+	+
ФК1						+	+	+									
ФК2	+																
ФК3		+															
ФК4			+														
ФК5									+								
ФК6	+																
ФК7															+		
ФК8										+							
ФК9											+	+	+	+			
ФК10																+	+
ФК11																+	+
ФК12																+	+
ФК13																+	+
ФК14																+	+
ФК15																+	+
ФК16																+	+
ФК17																+	+
ФК18																+	+
ФК19																+	+
ФК20																+	+
ФК21																+	+
ФК22																+	+

10. Програмні результати навчання за ОНП

ПРН 1. Застосовувати науково-професійні знання; формулювати ідеї, концепції з метою використання в роботі освітнього та наукового спрямування. Демонструвати знання методології дослідження в цілому і методів певної сфери наукових інтересів, зокрема.

ПРН 2. Інтерпретувати та аналізувати інформацію, коректно оцінювати нові й складні явища та проблеми з науковою точністю критично, самостійно і творчо. Виявляти невирішені проблеми у предметній області медицини та визначати шляхи їх вирішення.

ПРН 3. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження.

ПРН 4. Самостійно і критично проводити аналіз і синтез наукових даних. Розробляти дизайн та план наукового дослідження, використовуючи відповідні методи дослідження в галузі медицини.

ПРН 5. Виконувати та вдосконалювати сучасні методики дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності. Винаходити нові способи діагностики, лікування та профілактики захворювань людини.

ПРН 6. Використовувати результати наукових досліджень в медичній практиці, освітньому процесі та суспільстві. Інтерпретувати можливості та обмеження наукового дослідження, його роль в розвитку системи наукових знань і суспільства в цілому.

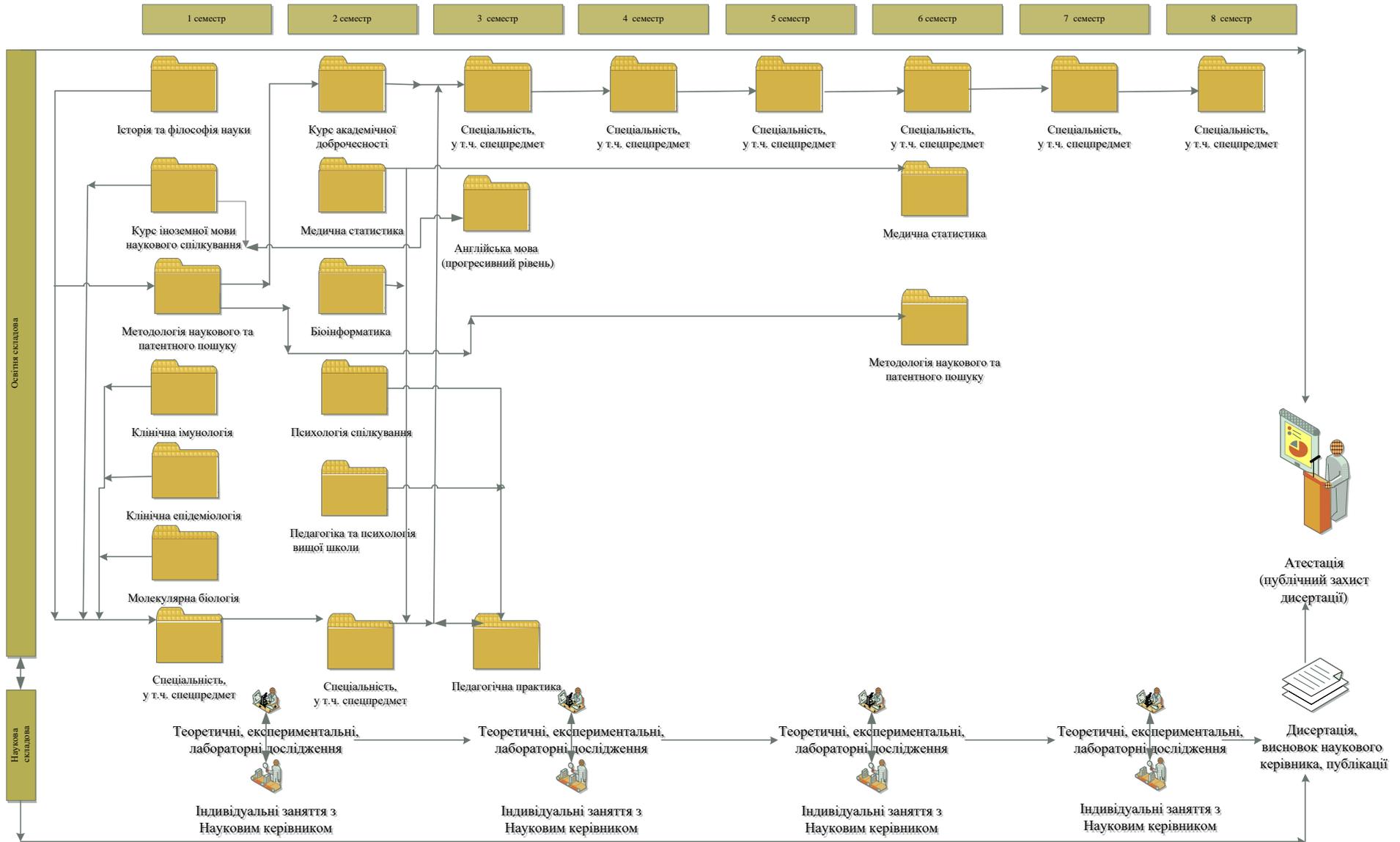
ПРН 7. Представляти результати наукових досліджень в усній і письмовій формах у науковому співтоваристві і суспільстві в цілому, відповідно до національних та міжнародних стандартів. Управляти роботою колективу студентів, колег, міждисциплінарної команди.

ПРН 8. Управляти роботою колективу студентів, колег, міждисциплінарної команди. Організувати навчання учасників освітнього процесу при виконанні наукової та освітньої діяльності та впливати на їх соціальний розвиток.

ПРН 9. Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення.

ПРН 10. Використовувати етичні принципи в роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами, дотримуватися наукової етики. Демонструвати академічну доброчесність та діяти відповідально щодо достовірності отриманих наукових результатів.

11. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми

12. Матриця відповідності програмних результатів навчання компонентам освітньо-наукової програми

Програмні компетентності	Компоненти ОНП																
	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17
ПРН1	+	+								+					+		
ПРН 2	+	+													+		
ПРН 3				+						+					+		
ПРН 4	+	+	+	+						+			+		+		
ПРН 5				+						+			+				
ПРН 6	+	+	+	+						+		+					
ПРН 7	+	+					+	+	+	+					+		
ПРН 8	+	+	+		+	+				+			+		+		
ПРН 9	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 10	+	+	+		+	+				+				+	+	+	+

Гарант освітньо-наукової програми, завідувачка кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології,
доктор медичних наук, професор

І. М. Ткаченко

Член проектної групи, професор, завідувачка кафедри терапевтичної стоматології,
доктор медичних наук, професор

Т.О. Петрушанко

Член проектної групи,
завідувач кафедри пропедевтики хірургічної стоматології,
доктор медичних наук, професор

В. М. Новіков